

Spis treści

I. Wprowadzenie do diagnostyki zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych

1. Zasady bezpiecznej pracy podczas wykonywania zadań w zakresie diagnostyki pojazdów samochodowych	12
1.1. Podstawowe wymagania dotyczące BHP dla zawodów mechanicznych	13
1.2. Zakres czynności mechanika pojazdów samochodowych podczas realizacji zadań zawodowych	14
1.3. Zagrożenia w zawodzie mechanika pojazdów samochodowych	18
1.4. Czynniki środowiska pracy związane z zawodem mechanika pojazdów samochodowych	19
1.5. Piktogramy BHP w warsztatach mechaniki pojazdowej	23
Utrwalenie wiadomości	26
2. Budowa i charakterystyka pojazdów samochodowych	28
2.1. Pojazd samochodowy	29
2.2. Klasyfikacja pojazdów samochodowych	30
2.3. Klasyfikacja zespołów i podzespołów pojazdów samochodowych	41
2.4. Identyfikacja pojazdów samochodowych	43
Utrwalenie wiadomości	54
3. Diagnostowanie pojazdów samochodowych	58
3.1. Wprowadzenie	59
3.2. Metody diagnozowania	62
3.3. Narzędzia pomiarowe	66
3.4. Przyjęcie pojazdu i przygotowanie do diagnozowania	68
Utrwalenie wiadomości	81

II. Diagnostyka zespołów i podzespołów mechanicznych w pojazdach samochodowych

4. Diagnostyka układu przeniesienia napędu	86
4.1. Budowa i funkcja układu przeniesienia napędu	87
4.2. Diagnostyka sprzęgła	88
4.2.1. Sprzęgło	89
4.2.2. Diagnozowanie sprzęgła	92
4.3. Diagnostyka dwumasowego koła zamachowego	96
4.3.1. Dwumasowe koło zamachowe	96
4.3.2. Diagnozowanie dwumasowego koła zamachowego	98

4.4.	Diagnostyka skrzyni biegów	99
4.4.1.	Skrzynie biegów.....	100
4.4.2.	Diagnozowanie skrzyni biegów.....	104
4.5.	Diagnostyka wału napędowego, półosi i przegubów.....	107
4.5.1.	Wały napędowe, półosie i przeguby	107
4.5.2.	Diagnozowanie wału napędowego, półosi i przegubów	109
4.6.	Diagnostyka przekładni głównej.....	109
4.6.1.	Przekładnia główna	110
4.6.2.	Diagnozowanie przekładni głównej	111
4.7.	Pomiar sumarycznego luzu w układzie napędowym.....	112
	Utrwalenie wiadomości	114
5.	Diagnostyka układu hamulcowego	118
5.1.	Funkcje układu hamulcowego w samochodzie	119
5.2.	Zasada działania układu hamulcowego	119
5.3.	Charakterystyka procesu hamowania	121
5.3.1.	Przebieg procesu hamowania	121
5.3.2.	Siły działające na samochód podczas hamowania	123
5.3.3.	Zjawiska zachodzące na powierzchni styku opony z drogą.....	127
5.3.4.	Współczynnik przyczepności	129
5.4.	Rodzaje układów hamulcowych.....	132
5.5.	Budowa układu hamulcowego	135
5.5.1.	Taśmowe mechanizmy hamulcowe.....	138
5.5.2.	Bębnowe mechanizmy hamulcowe.....	139
5.5.3.	Tarczowe mechanizmy hamulcowe	144
5.5.4.	Urządzenia i mechanizmy uruchamiające hamulce.....	150
5.5.5.	Mechanizmy wspomagania.....	154
5.5.6.	Pompy hamulcowe.....	155
5.5.7.	Korektory sił hamowania.....	157
5.5.8.	Systemy wspomagające proces hamowania	160
5.6.	Diagnozowanie układów hamulcowych.....	163
5.7.	Parametry diagnostyczne stanu technicznego układu hamulcowego	172
5.7.1.	Siła hamowania	174
5.7.2.	Rozkład sił hamowania na poszczególnych kołach i osiach pojazdu	176
5.7.3.	Opóźnienie hamowania	176
5.7.4.	Droga hamowania	177
5.7.5.	Wskaźnik skuteczności hamowania	178
5.7.6.	Parametry diagnostyczne określające stopień zużycia elementów układu hamulcowego.....	178

5.8. Metody diagnozowania układów hamulcowych.....	179
5.8.1. Wstępne próby drogowe	180
5.8.2. Wstępne badania organoleptyczne	181
5.8.3. Pomiar siły hamowania.....	190
5.8.4. Pomiar opóźnienia hamowania	206
5.8.5. Diagnozowanie mechanizmu hamowania	210
Utrwalenie wiadomości	212
6. Diagnostyka układu kierowniczego	214
6.1. Funkcje układu kierowniczego w samochodzie	215
6.2. Zasada działania układu kierowniczego	215
6.3. Rodzaje układów kierowniczych	216
6.4. Wybrane elementy mechanizmów układu kierowniczego	217
6.4.1. Mechanizm kierowniczy.....	218
6.4.2. Mechanizm wspomagania	226
6.4.3. Mechanizm zwrotniczy.....	229
6.5. Parametry diagnostyczne stanu technicznego układu kierowniczego.....	234
6.5.1. Parametry techniczne określające geometrię układu kierowniczego	235
6.5.2. Zbieżność kół.....	236
6.5.3. Kąt pochylenia koła.....	237
6.5.4. Kąt pochylenia osi obrotu zwrotnicy	238
6.5.5. Kąt wyprzedzenia osi obrotu zwrotnicy	239
6.5.6. Kąty skrętu kół kierowanych.....	240
6.5.7. Odchylenia osi pojazdu	241
6.5.8. Parametry diagnostyczne określające stopień zużycia elementów układu.....	244
6.6. Diagnozowanie układów kierowniczych	246
6.6.1. Diagnozowanie układów kierowniczych w stacji kontroli pojazdów.....	246
6.6.2. Diagnozowanie układów kierowniczych w warunkach warsztatowych	253
6.7. Zestawienie parametrów diagnostycznych układu kierowniczego.....	268
Utrwalenie wiadomości	272
7. Diagnostyka układu zawieszenia.....	278
7.1. Funkcja zawieszenia w samochodzie	279
7.2. Rodzaje zawiesznień samochodowych.....	280
7.3. Rozwiązania konstrukcyjne zawiesznień samochodowych.....	281
7.4. Wybrane elementy zawiesznień samochodowych.....	284
7.5. Diagnozowanie elementów sprężystych.....	288
7.6. Diagnozowanie elementów wodzących.....	295

7.7.	Pomiary z użyciem narzędzi i stanowisk	296
7.8.	Diagnostowanie amortyzatorów samochodowych	298
7.8.1.	Wprowadzenie do diagnozowania amortyzatorów pojazdów samochodowych	298
7.8.2.	Metody diagnozowania amortyzatorów pojazdów samochodowych	300
	Utrwalenie wiadomości	314
8.	Diagnostyka kół pneumatycznych	318
8.1.	Funkcje samochodowych kół pneumatycznych i zasada ich działania	319
8.2.	Budowa i klasyfikacja kół	324
8.3.	Diagnostowanie kół pojazdów	331
8.3.1.	Czynności wstępne	331
8.3.2.	Kontrola ciśnienia w ogumieniu	333
8.3.3.	Kontrola bieżnika	335
8.3.4.	Jazda próbna	337
8.3.5.	Diagnostowanie odchyłek bicia promieniowego i osiowego	339
8.3.6.	Diagnostowanie niewyrównoważenia kół	342
	Utrwalenie wiadomości	350
III. Diagnostyka zespołów i podzespołów w silnikach pojazdów samochodowych		
9.	Diagnostyka układu korbowo-tłokowego	356
9.1.	Funkcja i zasada działania układu korbowo-tłokowego	357
9.2.	Rodzaje układów korbowo-tłokowych	357
9.3.	Diagnostowanie układu korbowego	363
9.3.1.	Diagnostyka organoleptyczna	364
9.3.2.	Pomiar ciśnienia sprężania	367
9.3.3.	Pomiar szczelności cylindrów	370
9.3.4.	Pomiar podciśnienia w przewodzie dolotowym	372
9.4.	Weryfikacja geometrii elementów układu tłokowo-korbowego	373
9.4.1.	Weryfikacja tłoków	373
9.4.2.	Weryfikacja cylindrów	376
9.4.3.	Weryfikacja pierścieni tłokowych	378
9.4.4.	Weryfikacja sworzni tłokowych	380
9.4.5.	Weryfikacja korbowodu	381
9.4.6.	Weryfikacja wału korbowego	383
9.4.7.	Weryfikacja panewek	386
9.4.8.	Weryfikacja kadłuba oraz głowicy	387

9.5. Pomiar luzów w złożeniach.....	390
Utrwalenie wiadomości	396
10. Diagnostyka układu rozrządu	404
10.1. Funkcje i rodzaje układów rozrządu.....	405
10.2. Diagnostowanie układu rozrządu	413
10.2.1. Pomiar luzu zaworowego	414
10.2.2. Weryfikacja elementów układu rozrządu	415
10.2.3. Weryfikacja sprężyn zaworowych.....	421
10.2.4. Pomiar luzów w złożeniach.....	423
10.3. Diagnostyka mechanizmu rozrządu napędzanego za pomocą kół zębatach.....	426
10.4. Diagnostyka mechanizmu rozrządu napędzanego paskiem rozrządu.....	427
10.5. Diagnostyka mechanizmu rozrządu napędzanego łańcuchem.....	428
10.6. Sprawdzanie i ustawianie faz rozrządu	430
Utrwalenie wiadomości	432
11. Diagnostyka układu chłodzenia	436
11.1. Funkcje i zasada działania układu chłodzenia	437
11.2. Rodzaje układów chłodzenia	438
11.2.1. Jednoobwodowy pośredni układ chłodzenia cieczą	438
11.2.2. Dwuobwodowy układ chłodzenia pośredniego cieczą	448
11.2.3. Układ chłodzenia bezpośredniego powietrzem.....	448
11.2.4. Układ chłodzenia sterowany elektronicznie.....	449
11.3. Diagnostowanie układu chłodzenia	449
11.3.1. Oględziny zewnętrzne	449
11.3.2. Test szczelności układu chłodzenia	459
Utrwalenie wiadomości	462
12. Diagnostyka układu smarowania	466
12.1. Funkcje i zasada działania układu smarowania.....	467
12.2. Rodzaje układów smarowania.....	469
12.3. Diagnostowanie układu smarowania	473
12.3.1. Ocena wzrokowa stanu technicznego	473
12.3.2. Pomiar ciśnienia oleju.....	476
12.3.3. Pomiar luzów między elementami pomp oleju.....	477
Utrwalenie wiadomości	484
13. Diagnostyka układów dolotowych i wylotowych	488
13.1. Funkcje układów dolotowych i wylotowych.....	489
13.2. Budowa i zasada działania układu dolotowego.....	490

13.3. Diagnostowanie układu dolotowego	503
13.4. Budowa i zasada działania układu wylotowego	505
13.5. Diagnostowanie układu wylotowego	510
13.5.1. Ocena szczelności i tłumienia hałasu układu wylotowego	510
13.6. Diagnostowanie układu wylotowego w zakresie emisji toksycznych składników spalin	514
13.6.1. Warunki przeprowadzania pomiaru składu spalin	515
13.6.2. Przyrządy pomiarowe stosowane w pomiarach składu spalin	523
13.6.3. Przyrządy pomiarowe stosowane w pomiarach zadymienia spalin	524
13.6.4. Przykłady przyrządów pomiarowych i analiza wyników pomiaru	526
Utrwalenie wiadomości	532
14. Diagnostyka elementów mechanicznych układów zasilania	536
14.1. Wiadomości wprowadzające	537
14.2. Budowa układów zasilania	539
14.3. Metody diagnostowania	554
Utrwalenie wiadomości	564
Testy do rozdziałów	567
Literatura	612